

Наставнонаучном већу
Факултета спорта и физичког васпитања
Универзитета у Београду

Предмет: Реферат о пројекту докторске дисертације
Мр Милована Љубојевића.

Одлуком Наставно-научног већа Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду донешеној на петој седници одржаној 22.12.2011. године, актом бр.02.12.2011 у складу са члановима 28, 29 и 30 Статута Факултета формирана је Комисија за преглед и оцену пројекта докторске дисертације мр Милована Љубојевића под насловом „**Аксиолошки ефекти изборних спортова у настави физичког васпитања**“.

Комисија је формирана у саставу:

1. Редовни професор др Драгољуб Вишњић, ментор
2. Редовни професор др Владимир Копривица, члан
3. Доц. др Живорад Марковић, Педагошки факултет у Јагодини.

Комисија у наведеном саставу је прегледала пројект докторске дисертације и проценила подобност кандидата за приступ израде докторске дисертације.

На основу прегледаног пројекта и података о кандидату мр Миловану Љубојевићу Наставно-научном већу Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду Комисија подноси следећи:

РЕФЕРАТ

Биографија кандидата

Милован Љубојевић рођен је 13.02.1981. године у Пљевљима. Основну школу и гимназију „Петар Први Петровић Његош завршио је у Даниловграду.

Факултет физичке културе завршио је 2005. Године у Никшићу као студент генерације, са просечном оценом 8,65. Дипломирао је са оценом 10 на тему „Оспособљавање и тренинг спасилаца у води “.

Магистрирао је на Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду 2011. Г одине на тему: „Ефекти наставног предмета – спорт за спортисте (кошарка) на морфолошке карактеристике и моторичке способности ученика VIII разреда основне школе “.

По завршетку студија запошљава се у гимназији „Петар Први Петровић Његош “ у Даниловграду где ради на радном месту професора физичког васпитања.

Паралелно са образовно васпитним радом бави се стручно-педагошким пословима у врхунском спорту.

Ангажован је од 2005. Године као кондициони тренер прве екипе Кошаракашког клуба Даниловград који се такмичи у првој лиги.

Од 2006. Године ради у Женском кошаркашком клубу Будућност из Подгорице са којим осваја државно првенство и куп. Са истим клубом успешно учествује у Јадранској лиги и европском такмичењу – FIBA куп.

Од 2009. Године ангажован је у кошаркашком клубу Подгорица, где брине о физичкој припреми и правилном развоју младих талентованих играча.

Био је члан стручног тима женске младе репрезентације Црне Горе која је освојила златну медаљу 2007. Године на Европском „В“ првенству одржаном у Литванији.

Тренутно је члан стручног тима (кондициони тренер) јуниорске репрезентације Црне Горе која је освојила бронзану медаљу на Европском „В“ првенству у Израелу 2010. Године и четврто место 2011. Године у Бугарској.

Лиценцирани је међународни инструктор спасилаштва на води. Компетентан је за одржавање обуке и издавање сертификата за међународне спасиоце на води.

Члан је стручне комисије ILS-е и Скупштине ILS-е (Међународне спасилачке организације).

Члан је Друштва педагога физичке културе Црне Горе и члан Удружења тренера Црне Горе.

Урадио је и објавио више стручних и научних радова:

Ljubojević, M., Ilić, J. & Višnjić, D. (2011). Relations of some morphologic variables and coordination of 7th grade girls. In Mikalački, M. & Bala, G. (eds.). 2nd International Scientific Conference Exercise And Quality Of Life: Proceedings book. Pp. 297-302, Novi Sad : Faculty of Sport and Physical Education.

Ljubojević, M. & Višnjić, D. (2011). Relations of some morphologic variables and speed of 7th grade boys. In Mikalački, M. & Bala, G. (eds.). 2nd International Scientific Conference Exercise And Quality Of Life: Proceedings book. pp. 297- 302, Novi Sad : Faculty of Sport an Physical Educatuon.

Илић, Ј. & Љубојевић, М. (20011) : Поређење самопоштовања, спортског идентитета и мотивације чланова кошаркашког тима, III Међународни научни конгрес: Антрополошки аспекти спорта, физичког васпитања и рекреације, Факултет физичког васпитања и спорта, Бања Лука, рад у штампи, апстракт објављен у књизи сажетака стр. 24.

Љубојевић, М (2011). Ефекти наставног предмета – спорт за спортисте на моторичке способности ученика VIII разреда, Sportmont, рад у штампи.

Љубојевић, М., Вишњић, Д. & Илић, Ј (2011). Ефекти наставног предмета – спорт за спортисте на моторичке способности ученица VIII разреда, Sportmont, рад у штампи.

Љубојевић, М. (2011). Релације неких морфолошких варијабли и равнотеже и флексибилности ученика седмог разреда, Међународна научна конференција : Ефекти примене физичке активности на антрополошки статус деце, омладине и одраслих. Универзитет у Београду, Факултет спорта и физичког васпитања – апстракт објављен у књизи сажетака – рад у штампи.

Љубојевић, М. (2011). Ефекти наставног предмета – спорт за спортисте (кошарка) на морфолошке карактеристике и моторичке способности ученика VIII разреда основне школе, Годишњак ФСФВ. 2011.

Из објављених радова се може закључити да је присутна конзистентност истраживања од момента одбране магистарске тезе до сада.

Избор проблема је у складу са проблемом и предметом истраживања магистарског рада.

Резултати истраживања објављени на научним скуповима, у часописима и зборницима радова су у сагласности са пројектом истраживања и говоре о континуираном научном усмерењу у коме доминира оријентисаност ка испитивању вредности изборних садржаја и предмета у оквирима васпитно-образовне области физичког васпитања.

Пројекат докторске дисертације је суштинско продубљивање и проширивање истраживања проблематике магистарске тезе, валоризација добијених резултата и утврђивање нових чињеница везаних за проблематику изборних предмета и садржаја у функцији унапређивања процеса физичког васпитања.

Проблем и предмет истраживања

Последњих година дошло је до низа реформских захвата у школству Црне Горе и у појединим другим државама у нашем окружењу. У оквиру реформи образовања актуелизовани су проблеми иновирања, па и концепцијских измена наставних планова и програма појединих васпитно-образовних области присутних у основној и средњој школи.

Дошло је и до концепцијских промена у програмима васпитно-образовне области физичког васпитања. У васпитно-образовној области појављују се изборни предмети и изборни садржаји. Изборни програми овог васпитно-образовног подручја се код нас и у ближем окружењу реализују у форми изборног предмета.

У Србији је то предмет „Физичко васпитање изборни спорт “а у Црној Гори предмет „Спорт за спортисте “.

Постоји потреба да се у оквирима наведених концепцијских новина када је у питању настава физичког васпитања и на одређеном степену општости изврши

валоризација примењених програма и да се унутар ново формираног система утврде вредности изборних спортова као садржаја који доприносе постигнућима ученика.

У физичком васпитању, и код нас заснованој теорији, се нарочита пажња посвећује процесима „физичког образовања “ и постигнућима која произилазе из њега, која се једним именом дефинишу као „физичка образованост ученика “. Физичку образованост чине следећи елементи: ниво моторичких способности ученика (физичка оспособљеност), спортско-техничку образованост (наученост моторичких форми предвиђених програмом физичког васпитања), знања из области физичког васпитања и вежбања, и однос ученика према физичком вежбању (ставови ученика према физичком вежбању и вежбању).

Проблем истраживања најшире посматрано је испитивање ефеката реформисаног васпитно-образовног подручја физичког васпитања у коме је уведена могућност одређења ученика за изборне предмете (спортове) који се придодају општем програму физичког васпитања у школама Црне Горе. Ученици седмог, осмог и деветог разреда добијају могућност да уколико то желе имају четири часа физичког васпитања недељно тиме што су се определили за предмет „спорт за спортисте “.

У ново конципираним наставним плановима и програмима физичког васпитања изабране спортске активности од стране ученика имају одређени утицај на њихова постигнућа. У првом реду, се мисли на ученичка постигнућа која се тичу развоја и одржавања моторичких способности посматраних као саставних компоненти здравља и здравственог статуса деце и омладине.

Развој моторичких способности ученика у физичком васпитању има доминантно место и најнепосредније је везан и за спортско-техничко образовање ученика. Посматрано заједно, ова два тематска подручја, присутна у свим савременим програмима физичког васпитања чине образовну срж васпитно-образовног подручја.

У ужем смислу проблем истраживања је испитивање и поређење утицаја изборних спортских садржаја (појединих изабраних спортова) на моторичке способности ученика и простор мотивације. Сагласно са овим основним одређењем – централном осом истраживања пројектовано је и утврђивање односа ученика према физичком васпитању и њихових разлика

Битно питање је и испитивање утицаја изабраног предмета-спорта на моторичке способности ученика. До сада је већ доказано да различите кретне структуре имају различити утицај на моторички и морфолошки-антропометријски статус човека па и ученика. Из тог разлога је битан проблем истраживања испитивање утицаја различитих изборних спортова на моторичке способности ученика посматране као вредност по себи али и за њих саме. Суштину истраживања чини контролисано испитивање утицаја изабраних спортова фудбала, кошарке, рукомета и одбојке у оквиру „предмета “ на основна постигнућа ученика у настави физичког васпитања.

У контексту елементарних образовних вредности физичког васпитања, од не малог значаја је и испитивање (истраживање) мотивационог простора ученика у

процесу наставе физичког васпитања. Предпоставља се да и примењени образовни садржаји у физичком васпитању имају повезаност са мотивацијом ученика.

Образовне вредности процеса физичког васпитања, па и примењених програма физичког васпитања са специфичним садржајима се могу вредновати и траговима које остављају на мотивацију ученика, да у одређеној мери прихвате вредности физичког васпитања и да се вежбањем баве, не само на основу обавезе, већ и дубљих побуда (по навици а нарочито по уверењу).

Настава по избору ученика (иако се предпоставља да изабрани предмет-спорт сам по себи подразумева висок ниво позитивне мотивисаности) требала би позитивно да делује на мотивацију ученика за учествовање у физичким активностима, како у настави тако и у животу уопште.

Сагласно проблемима истраживања који се баве испитивањем утицаја изборних спортова (фудбал, кошарка, рукомет, одбојка) на моторички, морфолошки и мотивациони простор придодато је и вредновање утицаја процеса на ставове ученика према физичком васпитању и активностима у њему.

На основу наведеног, може се закључити да је предмет овог истраживања, у ширем смислу, испитивање ефикасности новог концепта физичког васпитања у реформисаној основној школи у односу на претходну концепцију програма ове васпитно-образовне области.

Предмет истраживања су испитивање и промена моторичких способности, морфолошких особина, ученика као и испитивање мотивације и ставова ученика у процесу реформисане наставе физичког васпитања.

Проблемом истраживања добиће се слика о вредностима реформисаног процеса посматраног као целине али и вредностима изборних садржаја физичког вежбања (примењених спортова) унутар процеса када су у питању пре свега моторичке способности, мотивисаност и ставови ученика.

У теорији физичког васпитања се инсистира на садржајној свестраности, на разноликости вежбања и спортова која, који се третирају као основни оператори процеса и чијим се утицајима добијају нови квалитети личности појединца (ученика).

Свестраност у физичком васпитању пре свега има образовну вредност јер је потребно да ученици добију одређени квантум информација и знања из области вежбања и спортова како би могли да их примењују. Са друге стране увек постоји дилема да ли велики број структурално различитих садржаја вежбања увек даје и одговарајући ефекат на моторичке способности ученика и неке њихове социјално-психолошке димензије. Присутно је размишљање у теорији и пракси физичког васпитања: може ли се се ли се извесном посебном усмереношћу – изборношћу одређеног спорта добити и одговарајући позитиван ефекат када су у питању основни жељени исходи васпитно – образовне области физичког васпитања?

Пројектовано истраживање, његов проблем и предмет ослања се на један број досадашњих истраживања чији резултати дају оправдања за његово предузимање.

Наводимо само нека:

Кошничар, М. (1975). Физички развој и моторичке способности ученика петнаестогодишњака, обухваћених различитим спортовима и ваннаставним активностима основних школа у Војводини (Магистарска теза). Факултет физичког васпитања Београд.

Аруновић, Д. (1978). Утицај посебно програмиране наставе физичког васпитања (са акцентом на кошарку) на неке моторичке способности ученика узраста 15-16 година (Магистарска теза). Факултет физичког васпитања, Београд.

Аруновић, Д. (1982) Програм одбојке у једногодишњем циклусу изборне наставе и његов допринос физичком васпитању ученика прве фазе усмереног образовања (Докторска дисертација). Факултет физичког васпитања, Београд.

Стојиљковић, С. (1983). Утицај средстава физичког васпитања, обухваћених новим програмским задацима, на развој антропометријских и биомоторичких димензија код ученика и ученица III разреда средњег усмереног образовања и васпитања Ниша и нишког региона (Докторска дисертација). Факултет физичког васпитања, Београд.

Обрадовић, С. (1984). Успешност различитих режима једногодишње обуке и игре фудбала и кошарке у решавању задатака физичког васпитања ученика осмог разреда основне школе (Докторска дисертација). Факултет за физичко васпитање, Београд.

Бурзан, С. (1984). Допринос усмерене спортске активности трансформацији психосоматског статуса ученика V разреда основних школа (Докторска дисертација). Факултет физичке културе Нови Сад.

Милановић, Љ (1987). Алтернативни програм у редовној настави физичког васпитања и његов утицај на решавање основних задатака овог подручја код ученика седмог разреда основне школе (Докторска дисертација). Факултет физичке културе, Београд.

Срђеновић, Б. (1991). Ефикасност примене различитих модела програма наставе физичког васпитања на обележја психосоматског статуса ученика основне школе (Докторска дисертација), Факултет физичке културе, Нови Сад.

Мушкоња, Д. (1994). Промена гипкости и репетитивне снаге ученика средње школе применом различитих програма физичког васпитања (Магистарска теза). Факултет физичке културе, Нови Сад.

Јовановић, Д. (1999). Ефекти наставних садржаја кошарке у трансформацији психосоматског статуса ученика у настави и ваннаставним активностима (Докторска дисертација). Факултет физичке културе, Нови Сад.

Пелемиш, М. (1999). Утицај наставе физичког васпитања различитих програмских садржаја на координацију кретања (Докторска дисертација). Факултет физичке културе, Нови Сад.

Станковић, А. (2002). Ефекти програмиране наставе тјелесног одгоја на неке антропометријске карактеристике и моторичке способности ученица и ученика петог разреда (Магистарски рад), Факултет спорта и тјелесног одгоја, Сарајево.

Шекељић, Г. (2007). Ефекти примене основних елемената кошарке као наставног садржаја часова физичког васпитања код ученика четвртог разреда основне школе (Докторска дисертација). Факулте спорта и физичког васпитања, Београд.

Праховић, М., Протић, Ј. (2007). Разлике у антрополошким обиљежјима између четрнаестогодишњих ногометаша, кошаркаша, рукометаша и оних који се не баве спортом. Зборник радова, 16. Лјетна школа кинезиолога Републике Хрватске, (470-476).

Кљајевић, В. (2009). Утицај програма кошарке на трансформацију антрополошког статуса средњошколаца. Црногорска спортска академија, Подгорица.

Вукотић, М. (2010). Ниво морфолошких карактеристика, моторичких и функционалних способности спортиста различитог спортског усмјерења (Магистарски рад) Факултет за спорт и физичко васпитање, Никшић.

Седић, Д. (2010). Ефекти редовне и додатне наставе тјелесног одгоја на базично-моторичке и ситуационо моторичке способности у спортским играма (Магистарски рад). Факултет спорта и тјелесног одгоја Сарајево.

Љубојевић, М. (2011). Ефекти наставног предмета – Спорт за спортисте (кошарка) на морфолошке карактеристике и моторичке способности ученика осмог разреда основне школе (Магистарска теза). Факултет спорта и физичког васпитања, Београд.

Добијени резултати наведених истраживања или дају индицију или говоре о оправданости примене посебно одабраних садржаја (спорта) који се континуирано примењују у релативно дужем периоду (3 месеца до једне школске године) јер је утврђено да су се моторичке способности ученика делимично или у скоро у целини поправиле у односу на уобичајене програме физичког васпитања како у настави тако и ванчасовним активностима.

Такође из релевантно наведених истраживања произилазе резултати који говоре о различитим утицајима примењених вежбовних садржаја (спорта) на моторички простор ученика.

Пројектовано истраживање не само да је у складу са већ обављеним истраживањима већ и отвара могућност продубљивања сазнања о посебно програмираним вежбањима (спортовима) и њиховом утицају на основне елементе физичког образовања ученика.

Пројекат истраживања је актуелан како са аспекта валоризације примењених спорта у реформисаној настави тако и добијања објективне слике о утицају изборних спорта на антрополошки статус ученика.

Проблем и предмет истраживања значајни су са два аспекта. Резултати истраживања без обзира на исход и релације унутар истраживања биће од значаја за теорију физичког васпитања и школског спорта. Такође прагматична вредност истраживања је у томе што ће дати одговоре на питање у којој мери програмски реформисано подручје физичког васпитања има вредности за праксу физичког

васпитања када су у питању централни исходи процеса значајни за ученичку популацију истраживаног узраста.

Препоставља се да ће резултати истраживања показати предности избора изборних програма када су у питању моторичке способности ученика, њихове антропометријске карактеристике и мотивација.

Препоставља се да ће истраживање дати одговоре на питање : постоји ли и колика је различитост утицаја појединих изабраних спортова на моторичке способности ученика и природу њихове мотивације.

Препоставља се да ће различити експериментални третмани испољити различите утицаје на посматрани део антрополошког простора код ученика и ученица у реалним васпитно-образовним условима.

Циљ истраживања

Циљ истраживања је да се у конкретној школској пракси, у конкретним васпитно'- образовним условима испитају ефекти изборног наставног предмета у којима се као оператери решавања задатака физичког васпитања одређују фудбал, кошарка, рукомет и одбојка односно спортске игре које су децидирано одређене као изборни садржаји у важећим наставним плановима и програмима у области физичког васпитања.

Циљ истраживања је испитати и валоризовати ефекте поменутих спортских игара са аспекта физичког развоја, то јест утицаја на развој морфолошких карактеристика ученика и њихових моторичких способности, те мотивације за активно учествовање на часовима физичког васпитања и изборног предмета спорт за спортисте. У циљ истраживања убраја се и утврђивање ставова према предмету од стране ученика завршног разреда деветогодишње основне школе.

Циљ истраживања је да допринесе новин стручним и научним сазнањима од интереса за теорију и праксу физичког васпитања. Циљ истраживања је надградња постојећих сазнања о посебно програмираним системима наставе физичког васпитања али и долажење до нових сазнања која ће на објективан начин дати одговоре о вредностима процеса изборне наставе као целине али и разлика које могу да произиђу из различитости утицаја поменутих спортова.

Циљ истраживања се може генерализовати на проблем „тестирања “, непосредно кроз праксу, нових концептуаланих карактеристика реформисаног физичког васпитања, где је изборни предмет (изборни спорт) новина која може да изазове разноврсне ефекте у домену постигнућа ученика.

Задаци истраживања

Пројектом дефинисани задаци истраживања у складу су са циљем истраживања. Основни задаци истраживања су да се испитају физички развој, моторичке способности, мотивација и ставови ученика обухваћених програмима изборних спортова.

У операционализованом облику редослед задатака истраживања дат је у следећем облику:

Утврдити ниво морфолошких карактеристика посебно ученица, посебно ученика контролне и експерименталних група на иницијалном мерењу;

Утврдити ниво моторичких способности посебно ученица, посебно ученика, контролне и експерименталних група на иницијалном мерењу;

Утврдити разлике у нивоу морфолошких карактеристика и моторичких способности посебно ученица, посебно ученика, контролне и експерименталних група на иницијалном мерењу.

Утврдити ниво морфолошких карактеристика посебно ученица, посебно ученика, контролне и експерименталних група на финалном мерењу;

Утврдити ниво моторичких способности посебно ученица, посебно ученика, контролне и експерименталних група на финалном мерењу;

Утврдити разлике у нивоу морфолошких карактеристика и моторичких способности, посебно ученица, посебно ученика, контролне и експерименталних група на финалном мерењу;

Утврдити одлике модалитета мотивације за учествовање у настави физичког васпитања, посебно ученица, посебно ученика, контролне и експерименталних група;

Утврдити одлике модалитета мотивације за учествовање у настави изборног предмета – спорт за спортисте, посебно ученица, посебно ученика, експерименталних група;

Утврдити да ли постоје разлике у одликама различитих модалитета мотивације за учествовање у настави физичког васпитања и изборног предмета – спорт за спортисте, посебно ученица, посебно ученика, експерименталних група;

Утврдити однос ученика према спорту – да ли се баве спортом и којим и уколико се не баве његове разлоге;

Утврдити који су најчешћи разлози због којих ученици контролне групе не бирају предмет – спорт за спортисте и

Утврдити које би спортове ученици желели да буду понуђени као опције у настави изборног предмета – спорт за спортисте.

Зада ци истраживања су у складу са типом истраживања које је дефинисано као педагошко експериментално истраживање.

Задаци истраживања омогућавају ваљано прикупљање података и могућност њихове ваљане обраде.

Задаци истраживања могу се реализовати како у односу на време планирано за истраживање тако и у односу на инструменте истраживања за мерење варијабли истраживања.

Хипотезе истраживања

Хипотезе истраживања сагласне су са проблемом, предметом, циљем и задацима истраживања. Постављене хипотезе су такође у складу са досадашњим истраживањима. Дефинисана је једна општа (Хг) и једанест посебних (Х01 – Х011) хипотеза.

Генерална Хг хипотеза дефинисана је у негативном облику: „Неће бити статистички значајних разлика у антропометријским карактеристикама и моторичким способностима, као ни у мотивацији група ученица и ученика обухваћених експериментом, насталих као последице различитих експерименталних третмана.

Посебен хипотезе такође су дефинисане у негативном облику. Њима се предпоставља да неће бити разлика између експериментом обухваћених група како ученица тако и ученика у морфолошком, моторичком и мотивационом простору на иницијалном и на финалном мерењу.

За сваки простор постављена је одговарајућа подхипотеза посебно за ученице и посебно за ученике.

Х01 – Неће бити статистички значајне разлике у антропометријским карактеристикама између експериментом обухваћених група ученица на иницијалном мерењу.

Х02 - Неће бити статистички значајне разлике у антропометријским карактеристикама између експериментом обухваћених група ученика на иницијалном мерењу.

Х03 - Неће бити статистички значајне разлике у моторичким способностима између експериментом обухваћених група ученица на иницијалном мерењу.

Х04 - Неће бити статистички значајне разлике у моторичким способностима између експериментом обухваћених група ученика на иницијалном мерењу.

Х05 - Неће бити статистички значајне разлике у антропометријским карактеристикама између експериментом обухваћених група ученица на финалном мерењу.

Х06 - Неће бити статистички значајне разлике у антропометријским карактеристикама између експериментом обухваћених група ученика на финалном мерењу.

Х07 - Неће бити статистички значајне разлике у моторичким способностима између експериментом обухваћених група ученица на финалном мерењу.

Х08 - Неће бити статистички значајне разлике у моторичким карактеристикама између експериментом обухваћених група ученика на финалном мерењу.

X09 – Неће бити статистички значајних разлика између пет испитиваних група у различитим модалитетима мотивације за учествовање у настави физичког васпитања.

X10 - Неће бити статистички значајних разлика између пет испитиваних група у различитим модалитетима мотивације за учествовање на часовима физичког васпитања и изборног предмета – спорт за спортисте код ученика експерименталних група.

X11 – Неће бити статистички значајних разлика између 4 експерименталне групе у погледу њиховог става према изборном предмету – спорт за спортисте.

Генерална хипотеза одражава непостојање зависности између експерименталних третмана и варијабли морфолошког, моторичког и мотивационог простора то јест њихових утицаја на посматране параметре.

Методe истраживања

Истраживање је пројектовано као педагошки експеримент у трајању од једне школске године. Прецизније од 15 септембра до 15 маја.

У пројекту истраживања наглашено је примењена индуктивна метода.

Као помоћни метод примењена је статистичка метода са процедурама примереним проблему, циљу и задацима истраживања.

Подаци добијени истраживањем обрадиће се стандардним методама опште статистике. Из простора дескриптивне статистике за сваку варијаблу, биће израчуната аритметичка средина за иницијална и финална мерења, стандардна девијација и минималне и максималне вредности резултата са иницијалног и финалног мерења (изузев Скале ставова према предмету „Спорт за спортисте “ за које је планирано само једно мерење, као и инструмента за испитивање различитих модалитета мотивације).

За утврђивање разлика између група у појединачним варијаблама користиће се униваријантна анализа варијансе (АНОВА), као и тест за зависне и независне узорке.

За утврђивање значајности разлика у целом систему варијабли користиће се мултиваријантна анализа варијансе (МАНОВА).

Такође, биће кориштене фреквенције χ^2 тест како би се одредило који су најчешћи разлози ученика за небављење спортом и небирање изборног предмета „Спорт за спортисте “ као и утврђивање разлика према полу.

У пројектованом истраживању примењене су и посебне методе мерења презентираних основних варијабли у истраживању. Мерење морфолошког простора извршено је стандардизованим поступцима мерења а исто се односи и на мерење моторичких способности.

Мерење модалитета мотивације извршено је стандардизованим инструментом – упитником којим се мери мотивација и ставови ученика у предмету физичко васпитање и предмету – спорт за спортисте.

Узорак испитаника ће сачињавати ученици оба пола који похађају IX разред основне школе. У узорак испитаника ући ће ученици оба пола који на дан иницијалног

мерења имају између 13 година и 6 месеци и 14 година и 6 месеци који редовно похађају наставу физичког васпитања и наставу предмета – спорт за спортисте. Узорак ће обухватити 500 ученика оба пола.

Узорак испитаника ће бити подељен на 5 група (четири експерименталне и једна контролна група), са напоменом да ће се посебно обрађивати и анализирати подаци за ученице и ученице.

Експерименталне групе ће сачињавати ученице и ученици који су за изборни предмет изабрали Спортске игре (фудбал, кошарка, рукомет, одбојка), који ће похађати два часа недељно, уз два часа физичког васпитања.

Контролну групу чине ученице и ученице који су изабрали неки други изборни предмет (који није из подручја физичког васпитања) и који ће похађати само само наставу физичког васпитања са два часа недељно по програму који је обавезно прописан од надлежних државно-образовних институција.

Варијабле истраживања су:

- Пол
 - Припадност групи;
 - Контролна
 - Кошарка
 - Фудбал
 - Рукомет
 - Одбојка

Узорак варијабли морфолошког, моторичког и психолошког простора.

- Варијабле морфолошког статуса су: лонгитудиналност скелета , волуминозност и маса тела, циркуларна димензионалност.
- Варијабле моторичких способности су равнотежа, сегментарна брзина руку, покретљивост (флексибилност), експлозивна снага опружача ногу, репетитивна снага трбушних мишића и прегибача у зглобу кука, изометријска снага раменог појаса и прегибача у зглобу лакта, агилност – брзина трчања 10x5м, аеробно-анаеробна издржљивост.
- Варијабле психолошког простора: мотивациона оријентација, контекстуална мотивација, начин остваривања постигнућа у физичком васпитању, ставови ученика према предмету спорт за спортисте и питања која се односе на претходно бављење спортом и неке друге показатеље од интереса за истраживање.

За утврђивање морфолошког статуса и моторичких способности користиће се 5 антропометријских димензија и 8 моторичких варијабли.

Инструменти истраживања

Телесна висина мерена антропометром по Мартину за лонгитудиналност скелета

Телесна маса мерена медицинском децималном вагома за волуминозност и масу тела.

Обим пружене надлактице за циркуларну димензионалност скелета мерен мерном траком са тачношћу 0,1 цм

Обим потколенице за циркуларну димензионалност.

За мерење моторичких способности користиће се „ЕУРОФИТ “ батерија тестова која обухвата:

Фламинго тест за процену равнотеже, Тапинг руком за процену сегментарне брзине, Претклон у седу за процену флексибилности, Скок у даљ из места за процену експлозивне снаге опружача ногу, Лежање-сед за 30 секунди за процену репетитивне снаге трбушних мишића и прегибача у зглобу кука, Издржај у згибу за процену изометријске силе мишића руку и раменог појаса, Чунасто трчање 10x5м за процену агилности и брзине и Истрајно чунасто трчање за процену издржљивости.

За процену модалитета мотивације, ставова према Спорту за спортисте, испитивање ангажовања у настави Спорта за спортисте предвиђено је коришћење следећих инструмената: 1. Мотивациона оријентација биће мерена упитником Perception of Success Questionnaire-POSQ (Roberts, Treasure & Balague, 1998) који је претходно преведен и проверен на ученицима 8 разреда. Упитник се састоји од 2 субскеале од по 6 питања, који испитују две врсте мотивационе оријентације: усмереност на циљ (Кромбахова алфа је 0,77) и усмереност на задатак (Кромбахова алфа је 0,64). Ученици на петостепеној скали Ликертовог типа треба да искажу своје слагање са датом тврдњом. 2. Контекстуална мотивација је мерена упитником The Situational Motivation Scale-SIMS (Gaut et al., 2000). Скала од 16 питања подељена у 4 субскеале са по 4 питања, које мери ниво интринзичке мотивације (Кромбахова алфа је 0,70), идентификоване регулације (Кромбахова алфа је 0,59) и амотивације (Кромбахова алфа је 0,77). 3. Начин остваривања постигнућа у настави физичког васпитања биће мерен путем упитника Approach – avoidance achievement goals questionnaire AAAGQ (Elliot & Church, 1977) који је претходно проверен на узорку ученика 8 разреда. 4. За потребе истраживања је конструисана и посебна скала Ликертовог типа за мерење ставова према предмету Спорт за спортисте. Упитник је претходно проверен на ученицима (Кромбахова алфа је 0,55). 5. Упитник који се односи на претходно учествовање ученика у настави Спорт за спортисте и неке друге сегменте који могу бити релевантни за резултате истраживања.

Структура пројекта докторске дисертације

Пројекат докторске дисертације „Аксиолошки ефекти изборних спортова у настави физичког васпитања “ је написан 71-ој страни.

Садржај је написан на 2 странице.

Увод у најопштијим сликама одликује проблем истраживања.

Теоријски оквир рада садржи уопштену разраду о општим циљевима и задацима физичког васпитања, расправу о физичком васпитању у реформисаној школи са

посебним освртом на изборни предмет – Спорт за спортисте. Саставни део теоријског приступа су и узрастне карактеристике ученика на које се истраживање односи са посебним освртом на физички развој и развој моторичких способности.

Карактеристике спортских игара фудбала, кошарке, рукомета и одбојке чији је утицај на ученике предвиђен за прачење исцрпно су интерпретирани на основу досадашњих истраживања и других емпиријских сазнања. О мотивацији ученика у физичком васпитању се расправља са аспекта иностраних истраживања. Посебно су апострофирани и објашњени модалитети мотивације (мотивациона оријантација, контекстуална мотивација, мотивација за начин остваривања постигнућа).

Преглед досадашњих истраживања обухвата релевантна истраживања морфолошког простора, моторичког простора и истраживања која се односе на утицај различито програмиране наставе физичког васпитања на трансформацију неких димензија антрополошког статуса ученика. Сва презентирана истраживања су значајна за шири приступ пројектованом истраживању.

Наведена су и релевантна истраживања везана за процену-мерење ставова ученика према физичком васпитању. Наведена су само нека истраживања домаћих аутора.

Предмет, циљ и задаци истраживања адекватно су и прецизно дефинисани. Они чине кохерентну целину између себе али и са задацима истраживања.

Задаци истраживања су прецизно дефинисани и детерминисани објективним условима у којима ће педагошки експеримент бити спроведен.

Хипотезе истраживања су у потпуној усаглашености са предметом, циљем и задацима истраживања.

Методологија истраживања је адекватна. Ток и поступци истраживања прецизно су пројектовањи и задовољавају методолошке стандарде. Узорак испитаника је изабран према могућностима истраживача и бројем субјеката омогућава спровођење експеримената, добијане довољног броја података и адекватну анализу на основу коначне обраде резултата. Узорак је довољно велики да омогућава и одговарајућу генерализацију резултата.

Узорак варијабли је широк и омогућава по основу обраде података доношење релевантних закључака. На одговарајући начин покривени су пол ученика, морфолошки простор, моторички простор и социопсихолошки простор на који могу да имају утицаји експерименталног третмана. Варијабле моторичког и морфолошког простора покривене су одговарајућим тестовима и инструментима истраживања што се односи и на скуп социопсихолошких варијабли. Сви психолошки инструменти одабрани за примену у истраживању проверени су пилот истраживањима што је у пројекту посебно наглашено и веродостојно приказано.

Предвиђене процедуре мерења и тестирања до детаља су објашњене.

Посебно поглавље посвећено је наставним програмима који ће бити реализовани током истраживања.

Литература је написана на седам страна. Највећи део наведених референци се односи на проблем истраживања и наведен је у тексту пројекта, то јест у његовим структуралним целинама. Значајан број библиографских јединица је објављен после 2000 те године и односи се на ужу проблематику истраживања.

Текст пројекта је јасан и не оставља недоумице у погледу квалитета и теоријске заснованости проблема истраживања.

Научна оправданост пројекта докторске дисертације, очекивани резултати и практична примена резултата у пракси

Оправданост за прихватање презентираног пројекта докторске дисертације треба тражити у потреби унапређивања васпитно-образовне области физичког васпитања у којој постоји потреба за иновирањем њене концепције а нарочито програмских садржаја.

Досадашња истраживања спроведена на сличну тему спровођена су у друштвеним околностима које ни приближно нису слична постојећим-садашњим. Пројектовано истраживање се само донекле ослања на резултате досадашњих истраживања а неопходно је да се реализује као иновирани подухват у оквирима почетне фазе реализованих реформских образовних промена у којима изборност све више добија одговарајуће место.

Истраживањем ће се доћи до података на основу којих је могуће лакше судити о новим процесима, изборним предметима и садржајима наставе физичког васпитања.

Сем одговора на питање о вредностима изборних садржаја – спортова за моторичке способности ученика истраживање ће дати и одговоре о вредностима процеса за постигнућа ученика која су можда и значајнија од оних који се односе на ученички „физис“. Уколико се покаже вредност утицаја експерименталних програма на социо-психолошке компоненте ученика то ће потврдити њихову апсолутну оправданост.

Очекује се да ће резултати истраживања трасирати даље путеве реформисања програма физичког васпитања путем истих или сличних модела.

Истраживање ће сигурно допринети унапређивању теорије физичког васпитања а у случају адекватних позитивних резултата и конкретној пракси.

Сматрамо да ће од истраживања бити и практичних користи.

Истраживање ће без обзира на резултате отворити и простор за предузимање сличних и других истраживања од значаја за развој физичког васпитања.

Закључак и предлог

Сматрамо да пројекат докторске дисертације „**Аксиолошки ефекти изборних спортова у настави физичког васпитања**“ треба прихватити и омогућити његову реализацију.

Значај теме за развој науке је у даљем систематизовању сазнања у систему физичког васпитања а посебно у оним оквирима који се тичу његове ефикасности у постизању што бољих постигнућа ученика. Сматрамо да исходи у настави физичког васпитања могу у значајној мери да буду позитивна последица изабраних активности од стране ученика.

Очекује се да ће реализовани пројекат дисертације дати одговоре на нека питања актуелног проблема изборности садржаја, који је већ узео корена у пракси на основама пројектованих реформисаних програма физичког васпитања.

Пројекат докторске дисертације, иако се неминовно дотиче већ урађених сличних истраживања, представља самосталну пројекцију проблема од стране кандидата.

Пројекат је по процени Комисије методолошки добро осмишљен и задовољава савремене методолошке критеријуме.

Комисија предлаже да Наставно-веће Факултета за спорт и физичко васпитање Универзитета у Београду прихвати Реферат о Пројекту дисертације мр. Милована Љубојевића под насловом: „ **АКСИОЛОШКИ ЕФЕКТИ ИЗБОРНИХ СПОРТОВА У НАСТАВИ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА** “.

Имајући у виду проблем којим се пројекат бави, постављени циљ и задатке истраживања као и примењене методе у потврђивању или одбацивању хипотеза као и очекивану примену у теорији и пракси физичког васпитања за процену и верификацију научног приступа у презентираном истраживању матичан је Факултет спорта и физичког васпитања.

Предлаже се да реализацију пројекта докторске дисертације у својству ментора спроведе редовни професор др Драгољуб Вишњић.

У Београду 22.01.2012. године.

Чланови Комисије :

Ред.проф. др Драгољуб Вишњић, ФСФВ, Београд

Ред. проф. др Владимир Копривица, ФСФВ, Београд

Доц. др Живорад Марковић, Педагошки
Факултет у Јагодини